

**ZDROJOVÉ ZAJIŠTĚNÍ
BEZPEČNOSTI: FINANCOVÁNÍ
BEZPEČNOSTI I**



CÍL

- vysvětlit mechanismus financování odvětví obrany a bezpečnosti v ČR
- seznámit se rozsahem a způsobem financování vnitřní a vnější bezpečnosti ČR

OSNOVA:

- veřejné finance a státní rozpočet
- rozpočtový cyklus, priority a plánování



Klíčová slova: *veřejné prostředky, majetek, veřejné příjmy a výdaje, funkce veřejných financí, vojenské výdaje (rozpočty), státní pokladna, rozpočtový cyklus, přebytek/deficit, čerpání výdajů, fiskální federalismus, daň výkaznictví vojenských výdajů.*

DOPORUČENÁ LITERATURA

- KLÍMA Ladislav. Klasifikace výdajů na obranu v mezinárodním systému strategického plánování obrany. *Vojenské rozhledy*. 1994. roč. 2, č. 5. s. 37- 50.
- PERNICA Bohuslav. Rozpočtová politika české vlády ve věcech vnitřní a vnější bezpečnosti po roce 1998. *Vojenské rozhledy*, 2011, roč. 20, č. 3, s. 66-75.
- vyhl. č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů
- *Armáda a národ*. 1.vyd. Praha: Národní rada československá, 1938.

VEŘEJNÉ FINANCE A JEJICH FUNKCE

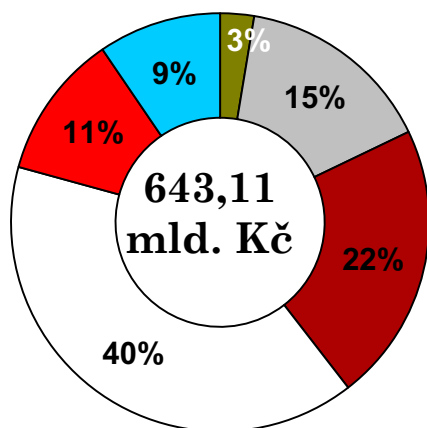
- Veřejné finance představují příjmy a výdaje státu soustředěné veřejnými rozpočty a fondy.
- Příjmy vznikají zdaněním příjmů, transakcí a majetku; zpoplatněním činnosti veřejných orgánů a prodejem majetku včetně cenných papírů.
- Výdaje slouží k financování veřejných statků a služeb.

ODVĚTVOVÉ/FUNKČNÍ TRŽIDĚNÍ VÝDAJŮ STÁTNIHO ROZPOČTU

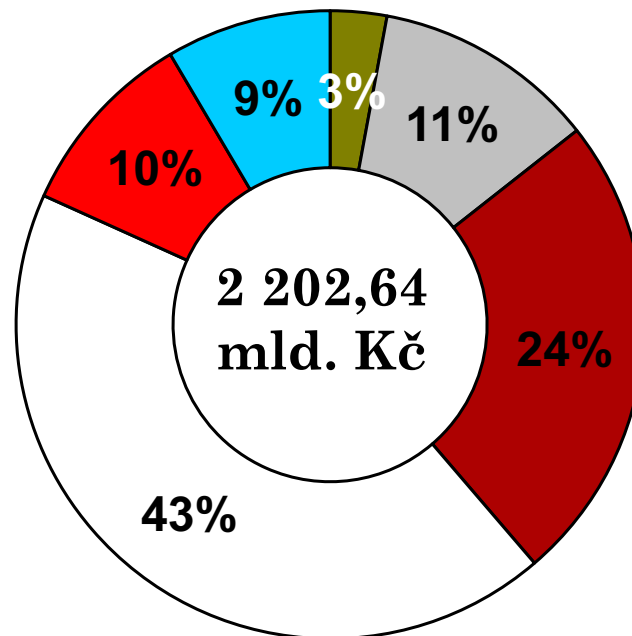
1. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ
2. PRŮMYSLOVÁ A OSTATNÍ ODVĚTVÍ
3. SLUŽBY PRO OBYVATELSTVO
4. SOCIÁLNÍ VĚCI A POLITIKA
5. **BEZPEČNOST STÁTU A PRÁVNÍ OCHRANA**
 - Obrana
 - Civilní připravenost na krizové stavy
 - Bezpečnost a veřejný pořádek
 - Právní ochrana
 - Požární ochrana a integrovaný záchranný systém
6. VŠEOBECNÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA A SLUŽBY

STÁTNÍ ROZPOČET: ODVĚTVOVÁ STRUKTURA V LETECH 1999 A 2023

1999

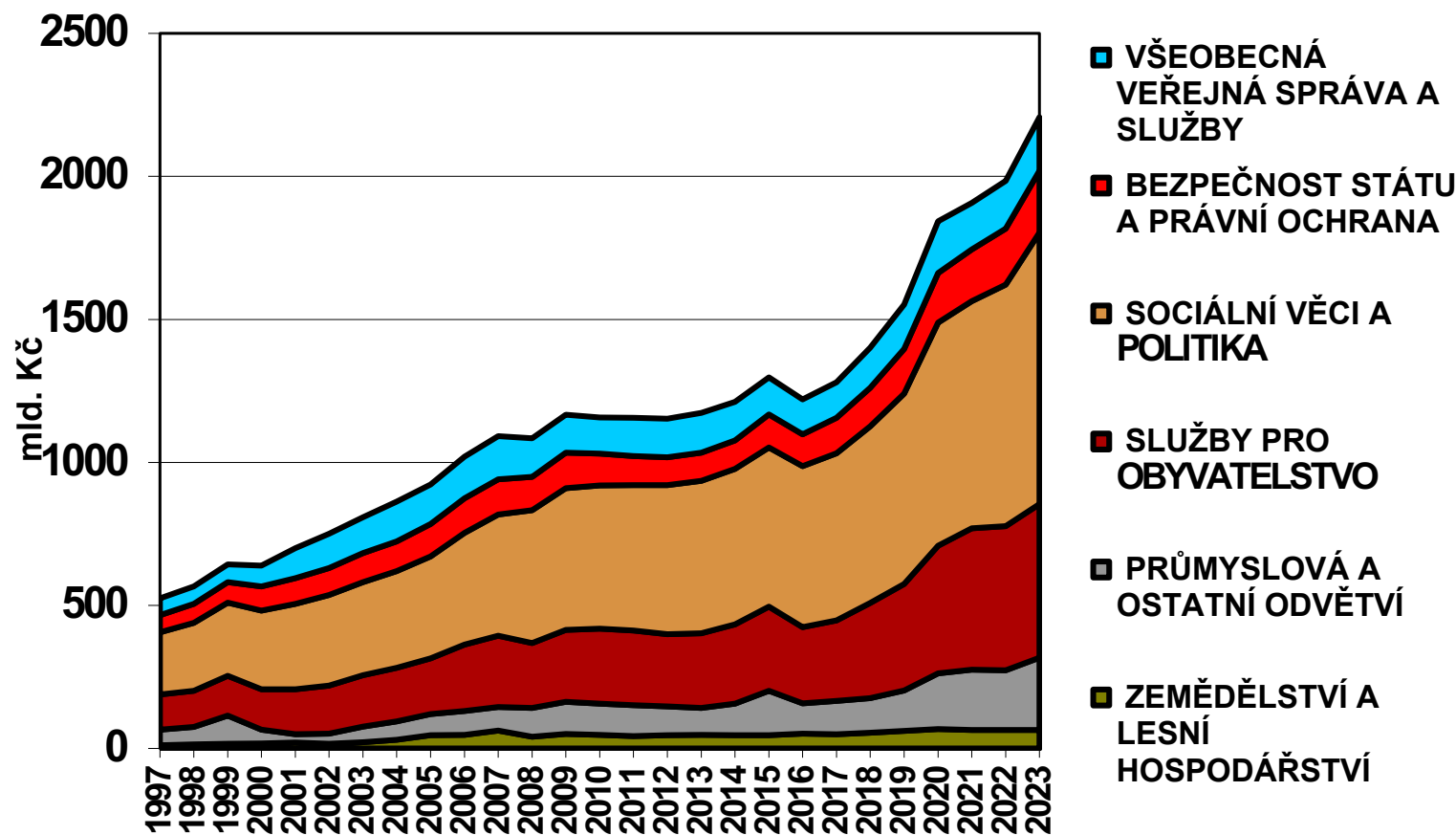


2023



- ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ
- PRŮMYSLOVÁ A OSTATNÍ ODVĚTVÍ
- SLUŽBY PRO OBYVATELSTVO
- SOCIÁLNÍ VĚCI A POLITIKA
- BEZPEČNOST STÁTU A PRÁVNÍ OCHRANA
- VŠEOBECNÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA A SLUŽBY

STÁTNÍ ROZPOČET: ODVĚTVOVÁ STRUKTURA OD ROKU 1997



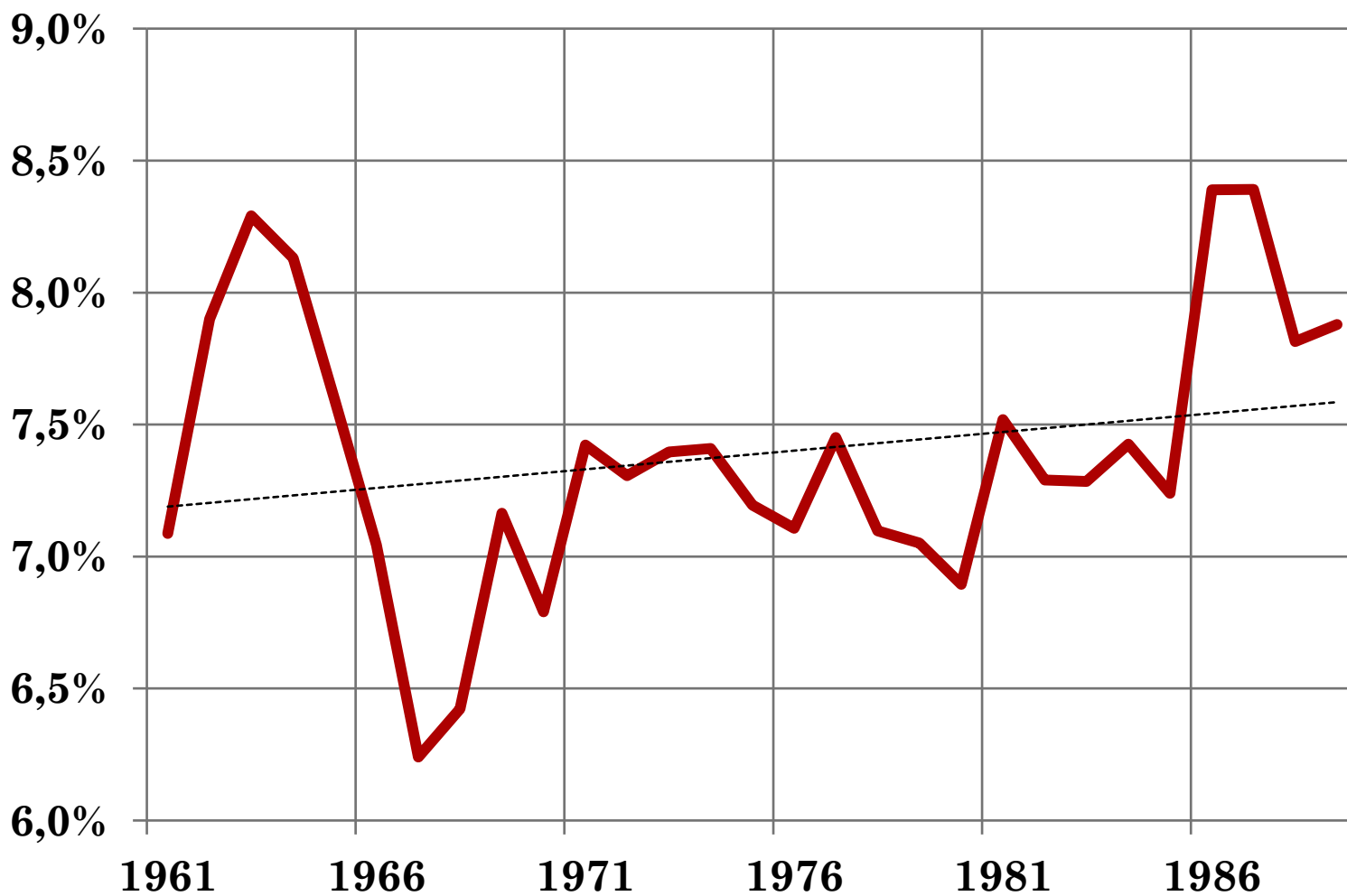
TŘÍDĚNÍ ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ

- **odvětvové** (funkční) – makroekonomický pohled
- **odpovědnostní** (kapitolní) – institucionální (organizační) pohled (kontrola toků)
- **druhov**é (ekonomické) – manažerský pohled
- **konsolidační** (pohyb peněz uvnitř veřejného sektoru) – účetní pohled
- **zdrojové, doplňkové**
- **programové** – manažerský pohled
- **účelové**
- **strukturální**
- **transferové**

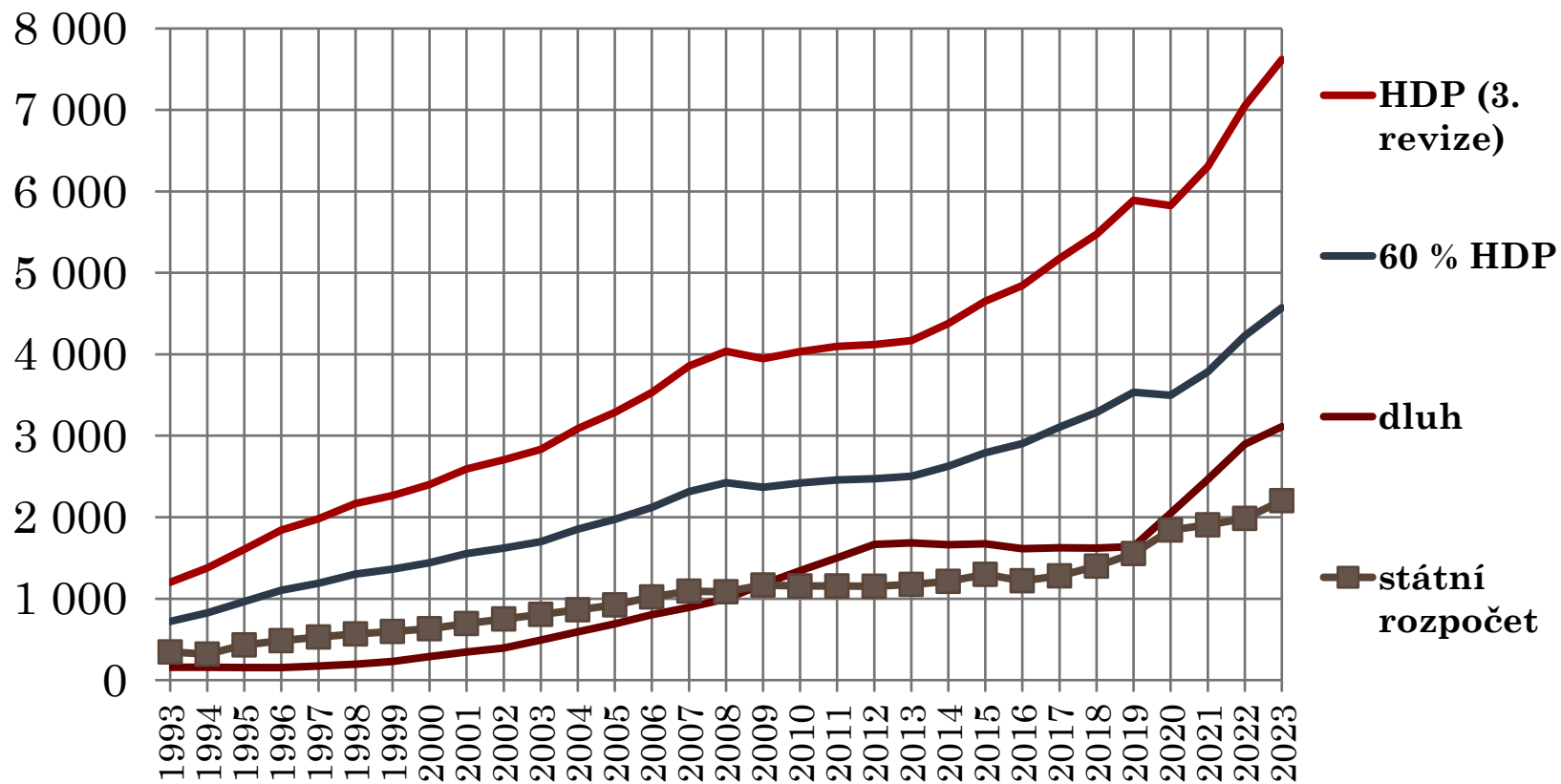
FUNKCE VEŘEJNÝCH FINANČÍ

- **Alokační** – přidělení prostředků na daný účel/funkci státu (priority)
- **Distribuční** – přerozdělení v příjmech a bohatství jednotlivců
- **Stabilizační** – podpora ekonomiky

PODÍL SKUTEČNÝCH VÝDAJŮ NA OBRANU ČSSR JAKO PODÍL NA NÁRODNÍM DŮCHODU



STAV VEŘEJNÝCH FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY (MLD. KČ)



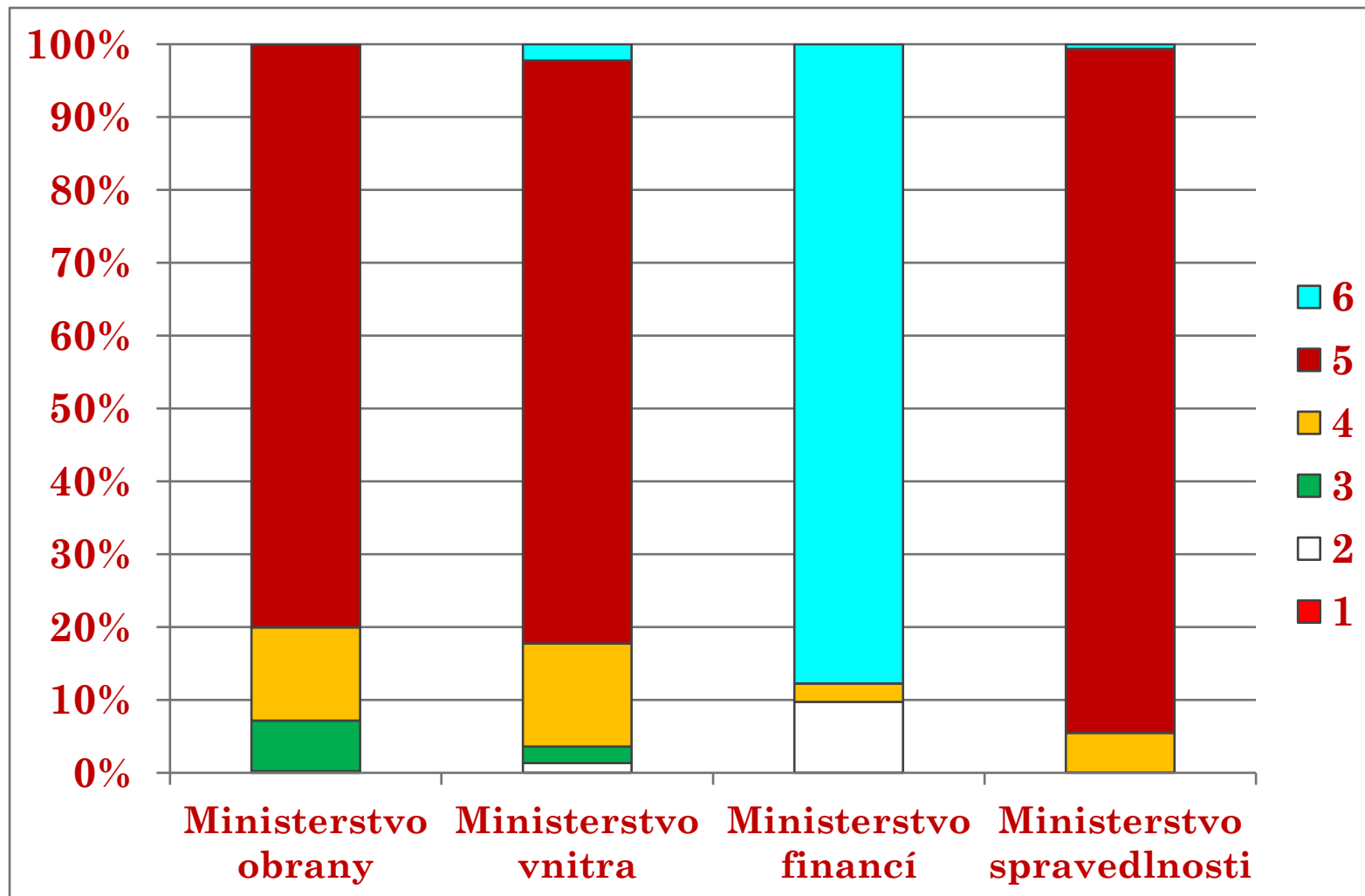
ROZPOČET NA OBRANU A BEZPEČNOST

	Působnost	Složka	Dohled Poslanecké sněmovny	kap.	
bezpečnostní sbory	Ministerstvo financí	Celní správa ČR	rozpočtový výbor (podvýbor pro daně, cla a loterie)	312	
	Ministerstvo spravedlnosti	Vězeňská služba ČR	výbor pro obranu (podvýbor pro vězeňství)	336	
	Ministerstvo vnitra	Policie ČR		výbor pro bezpečnost (podvýbor pro reformu Policie ČR)	314
			Hasičský záchranný sbor ČR	výbor pro bezpečnost (podvýbor pro integrovaný záchranný systém)	314
		Úřad pro zahraniční styky a informace	-	314	
	vláda (předseda vlády)	Bezpečnostní informační služba	stálá komise pro kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby	305	
		Generální inspekce bezpečnostních sborů	stálá komise pro kontrolu činnosti Generální inspekce bezpečnostních sborů	376	

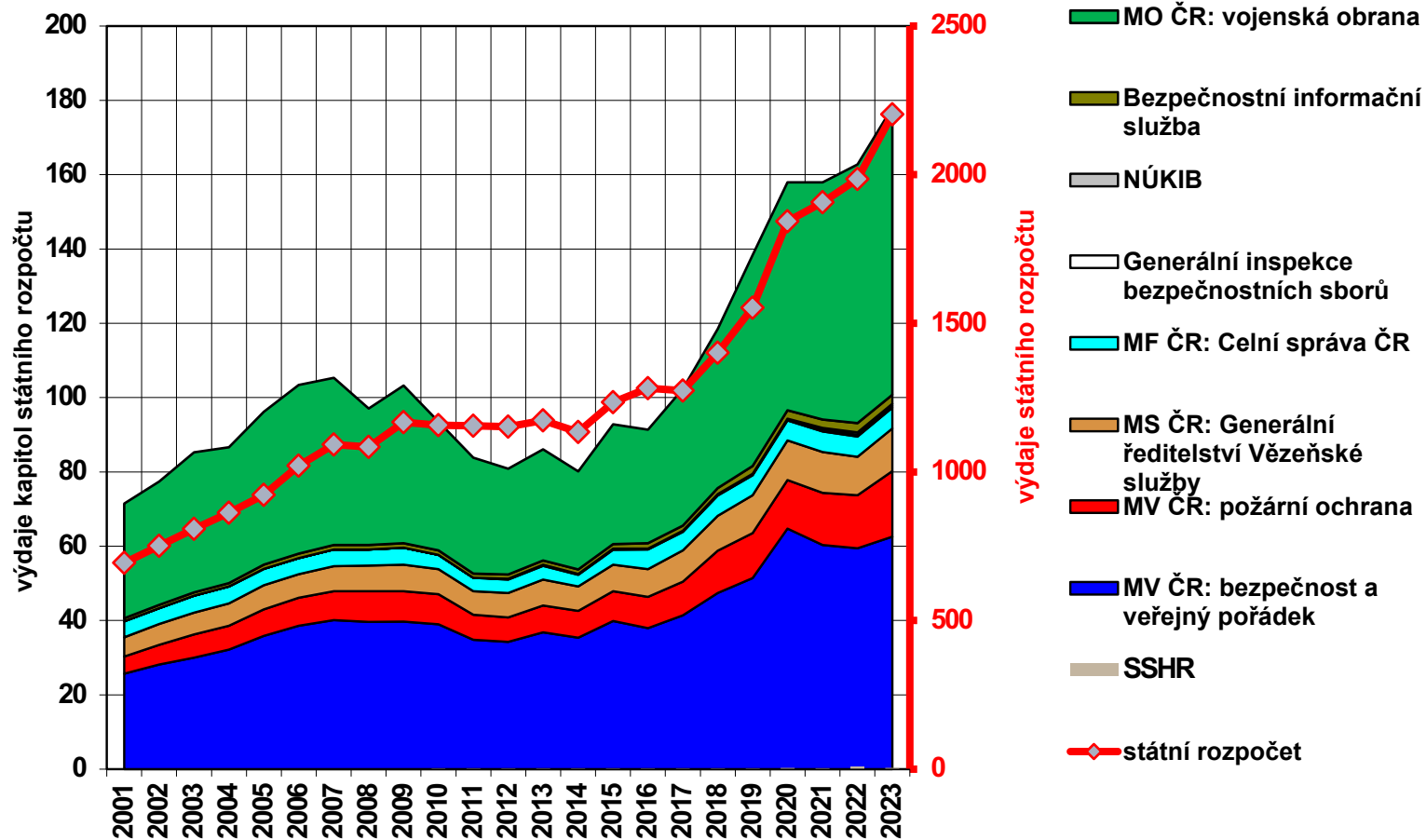
ROZPOČET NA OBRANU A BEZPEČNOST

	Působnost	Složka	Dohled Poslanecké sněmovny	kap.
ozbrojené síly	Ministerstvo obrany	Vojenské zpravodajství	stálá komise pro kontrolu činnosti Vojenského zpravodajství	307
		Armáda ČR Vojenská policie	výbor pro obranu (podvýbor pro strategické koncepce a reformu AČR)	307
	prezident	Vojenská kancelář prezidenta republiky Hradní stráž	-	307
soft power				
	vláda (předseda)	Správa státních hmotných rezerv	Hospodářský výbor	374
	vláda (předseda)	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	Stálá komise pro kontrolu činnosti Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost	378
Ministerstvo financí	Všeobecná pokladní správa	Hospodářský výbor	398	

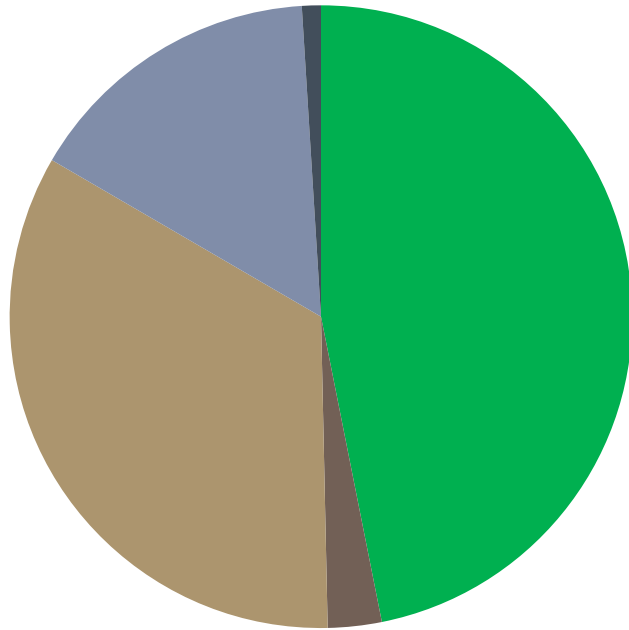
ODVĚTVOVÉ TRŽDĚNÍ VÝDAJŮ KAPITOL MINISTERSTVA OBRANY, VNITRA, FINANCÍ A SPRAVEDLNOSTI



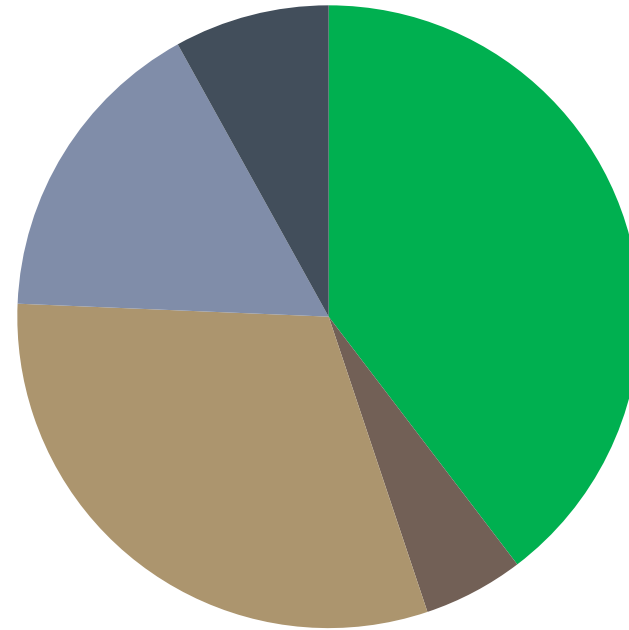
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČR NA OBRANU A BEZPEČNOST V LETECH 2001–2023 (MLD. KČ)



NATIONAL SECURITY AND LEGAL PROTECTION IN 1999 AND 2023, CZK M

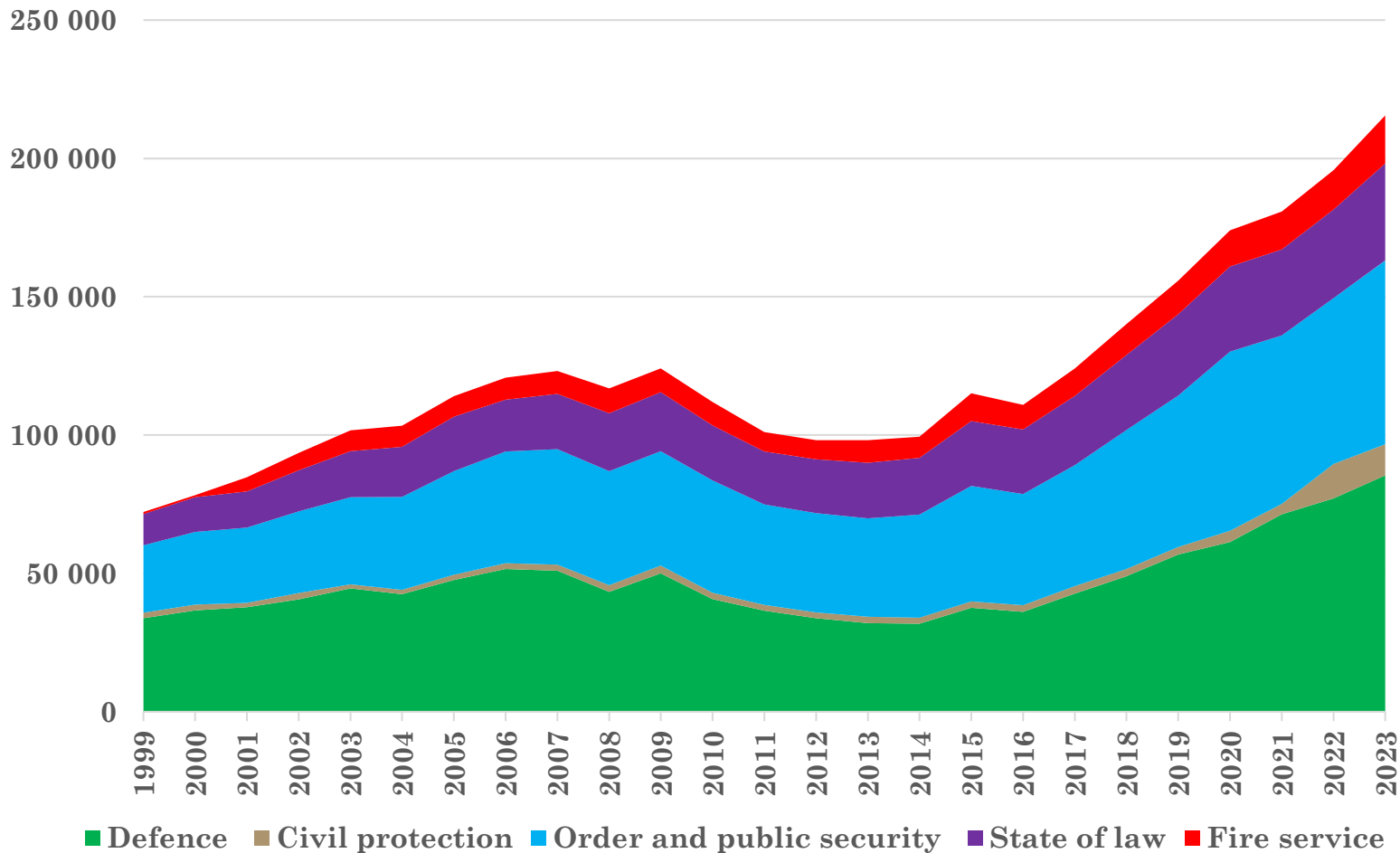


- Defence
- Civil protection
- Order and public security
- State of law
- Fire service



- Defence
- Civil protection
- Order and public security
- State of law
- Fire service

NATIONAL SECURITY AND LEGAL PROTECTION SINCE 1999, CZK M

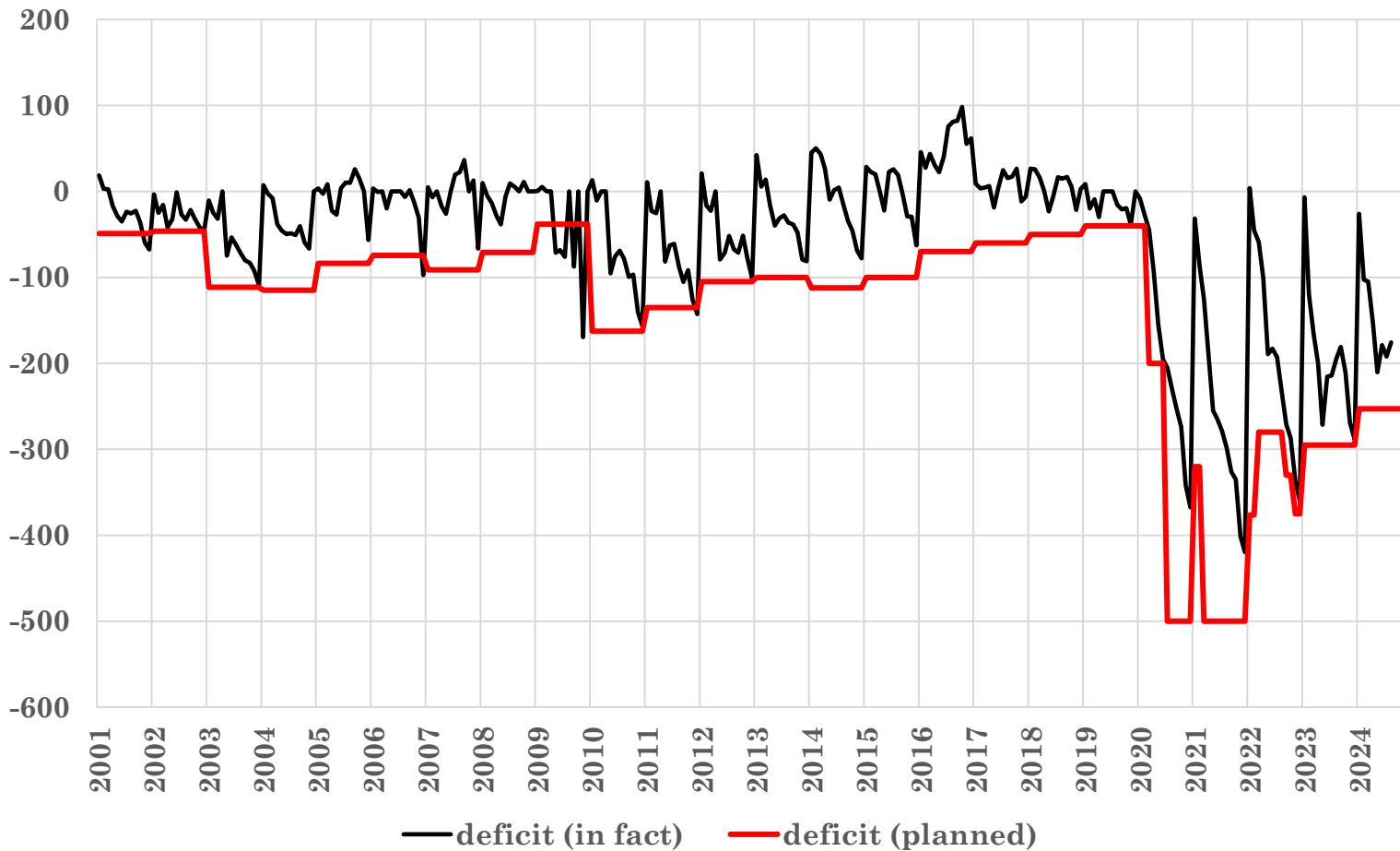


data source: *Ministry of Finance (ARIS/UFIS)/Monitor*

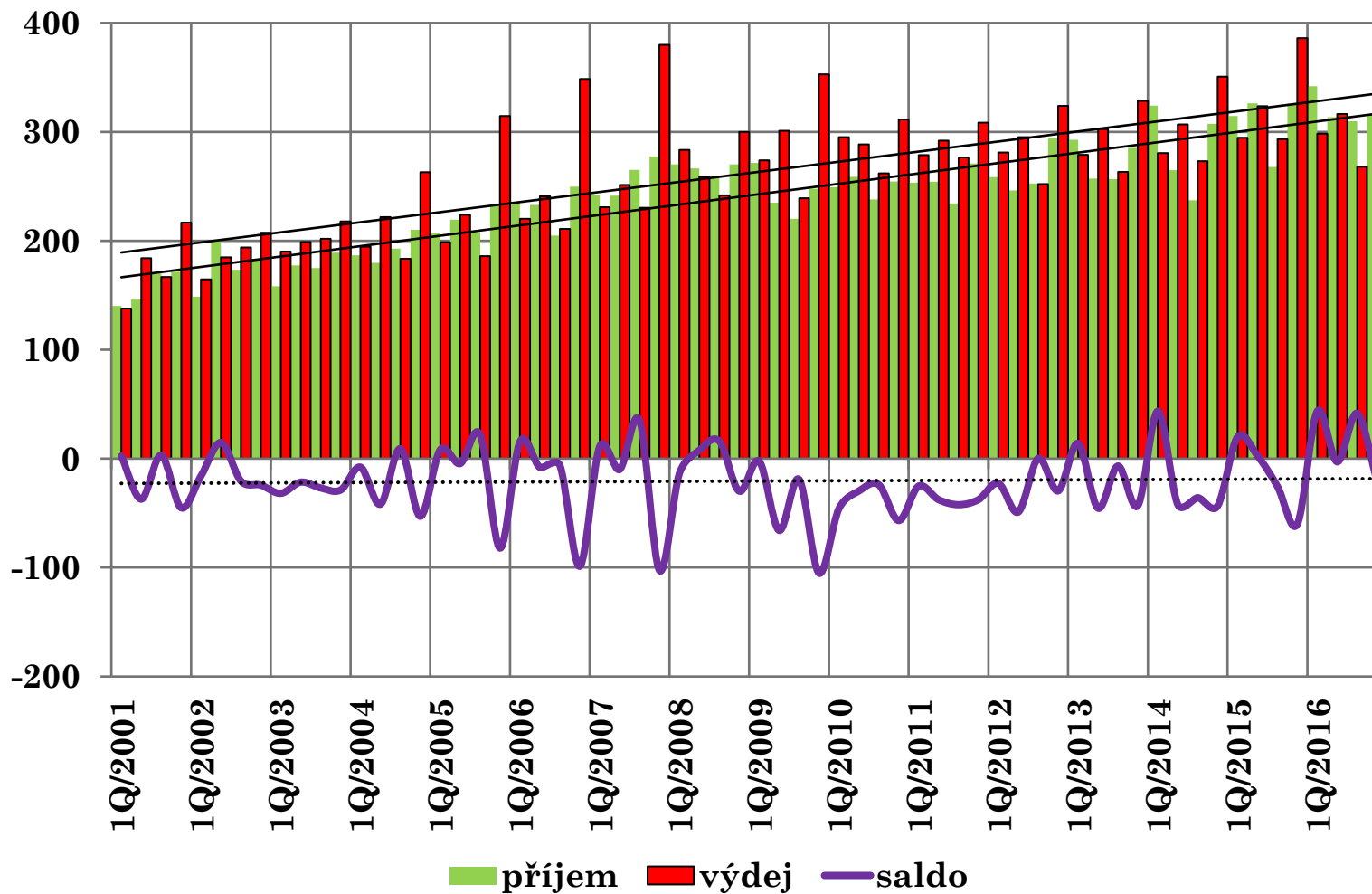
ROZPOČTOVÝ CYKLUS A ROZPOČTOVÉ PRIORITY

- příprava vládního návrhu zákona o státním rozpočtu
- schvalování/projednávání
- hospodaření (plnění) – rozpočtový rok
- vyhodnocení (zpráva MF ČR, státní závěrečný účet)

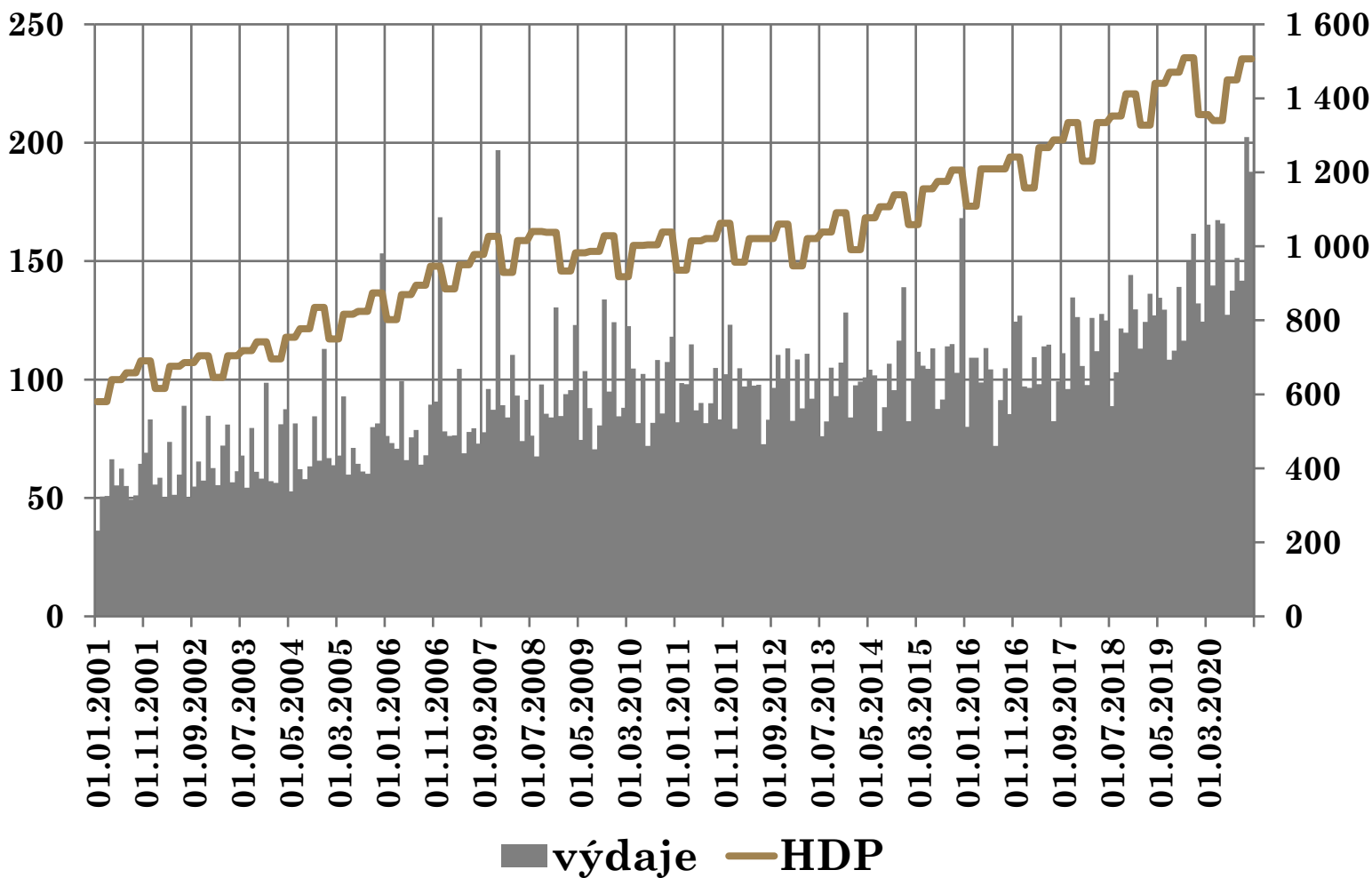
DEFICIT AND CASH-FLOW (A BALANCE)



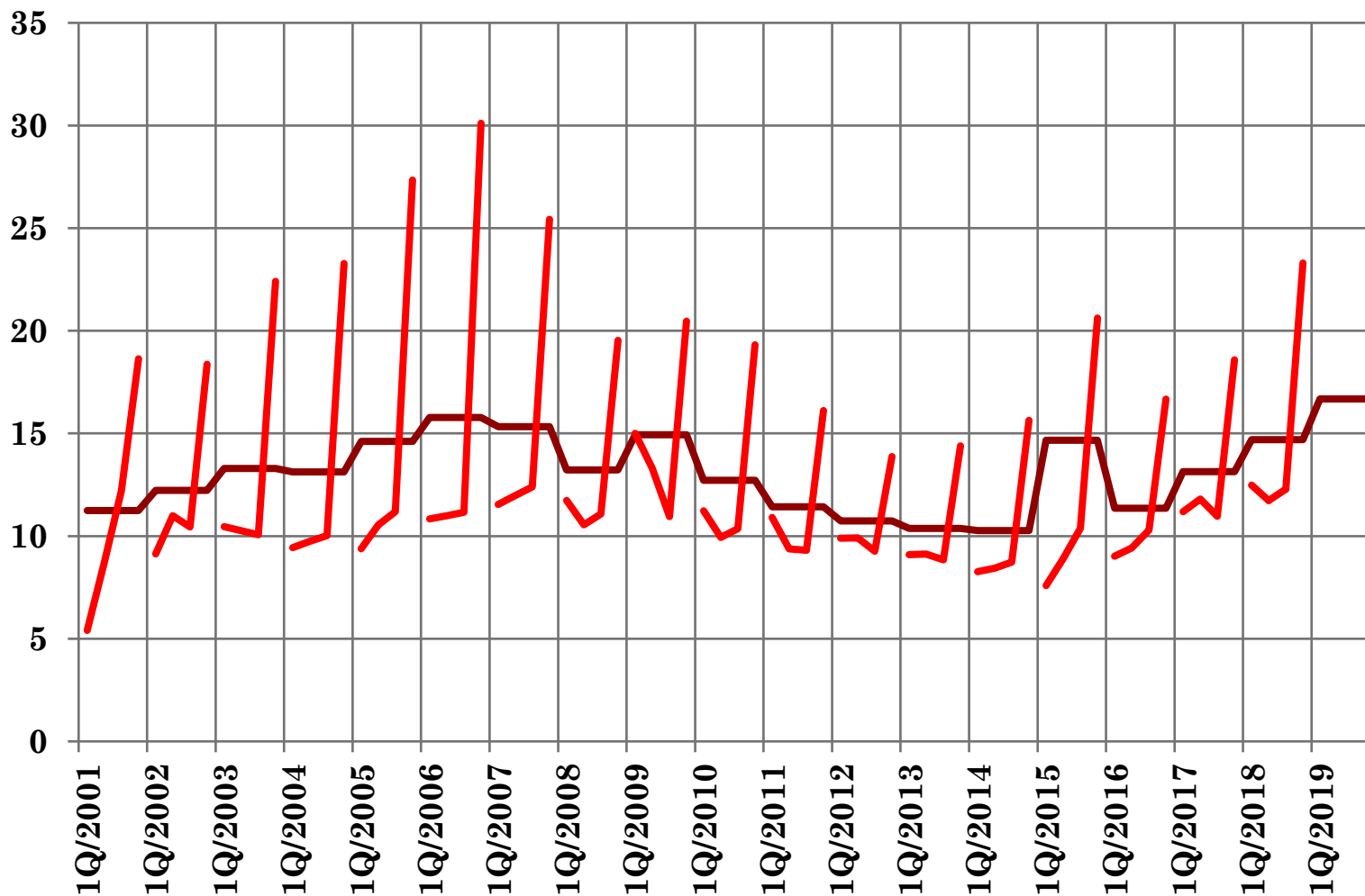
POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU ČR (MLD. KČ)



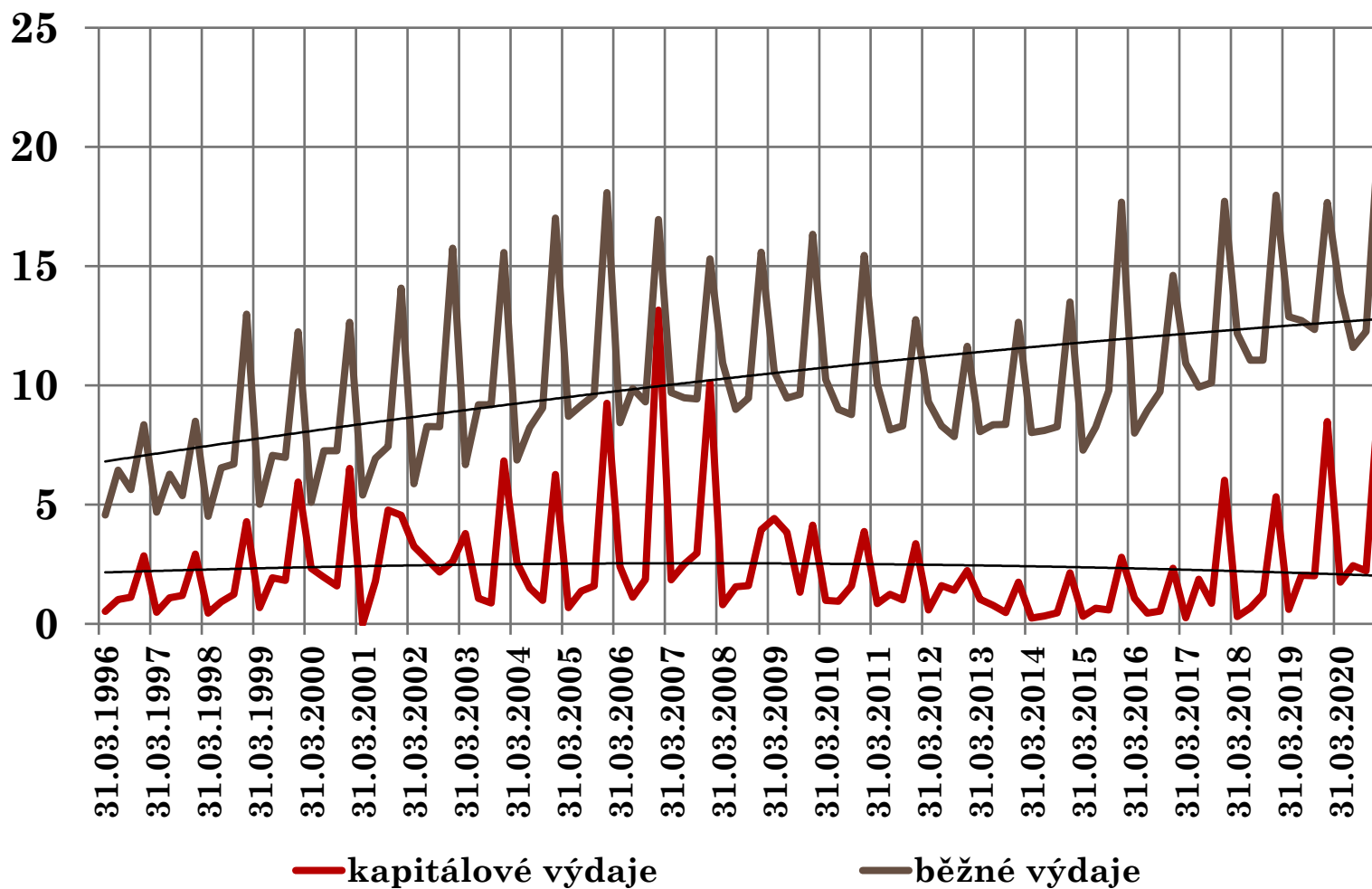
HDP A PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU V ČR (MLD. KČ)



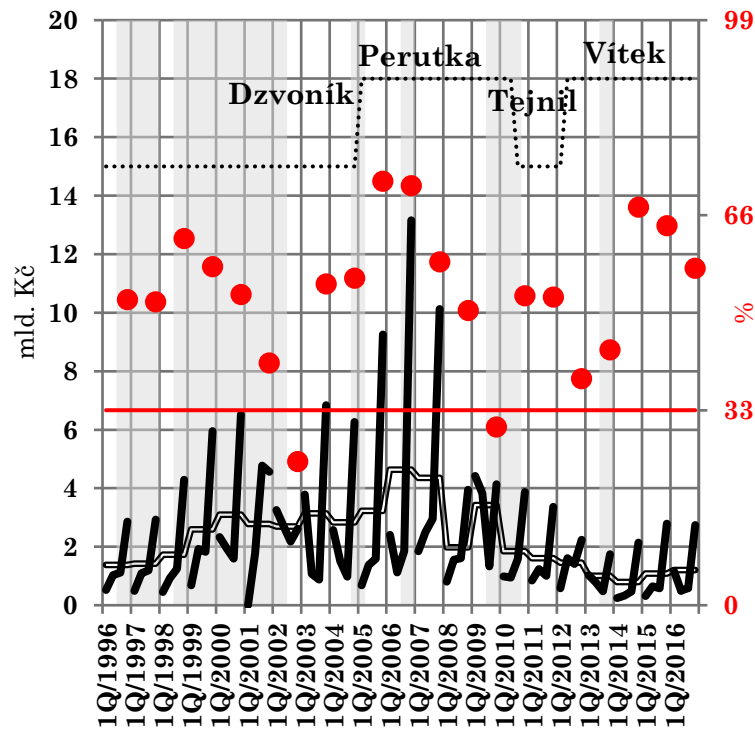
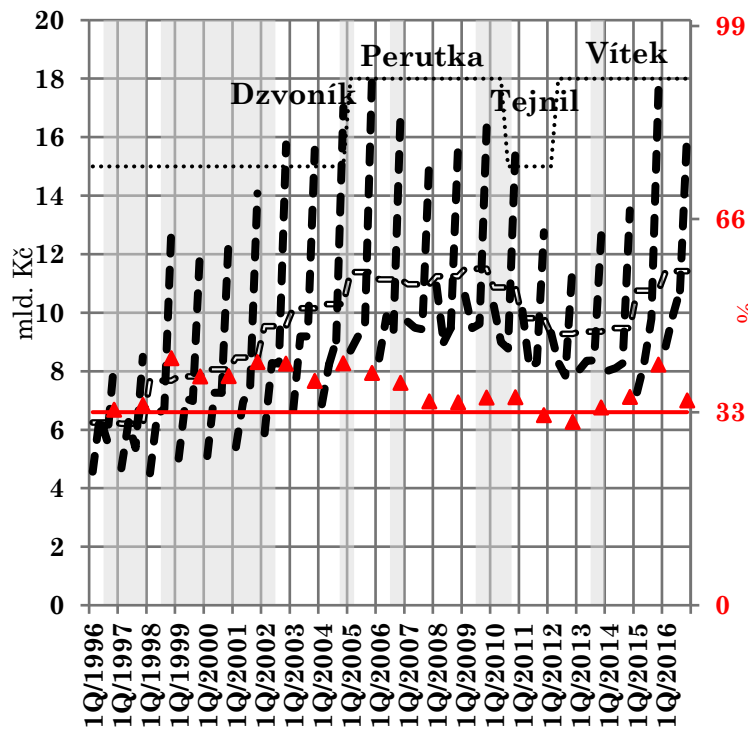
POKLADNÍ PLNĚNÍ ROZPOČTU MINISTERSTVA OBRANY ČR (MLD. KČ)



POKLADNÍ PLNĚNÍ ROZPOČTU MINISTERSTVA OBRANY ČR (MLD. KČ)



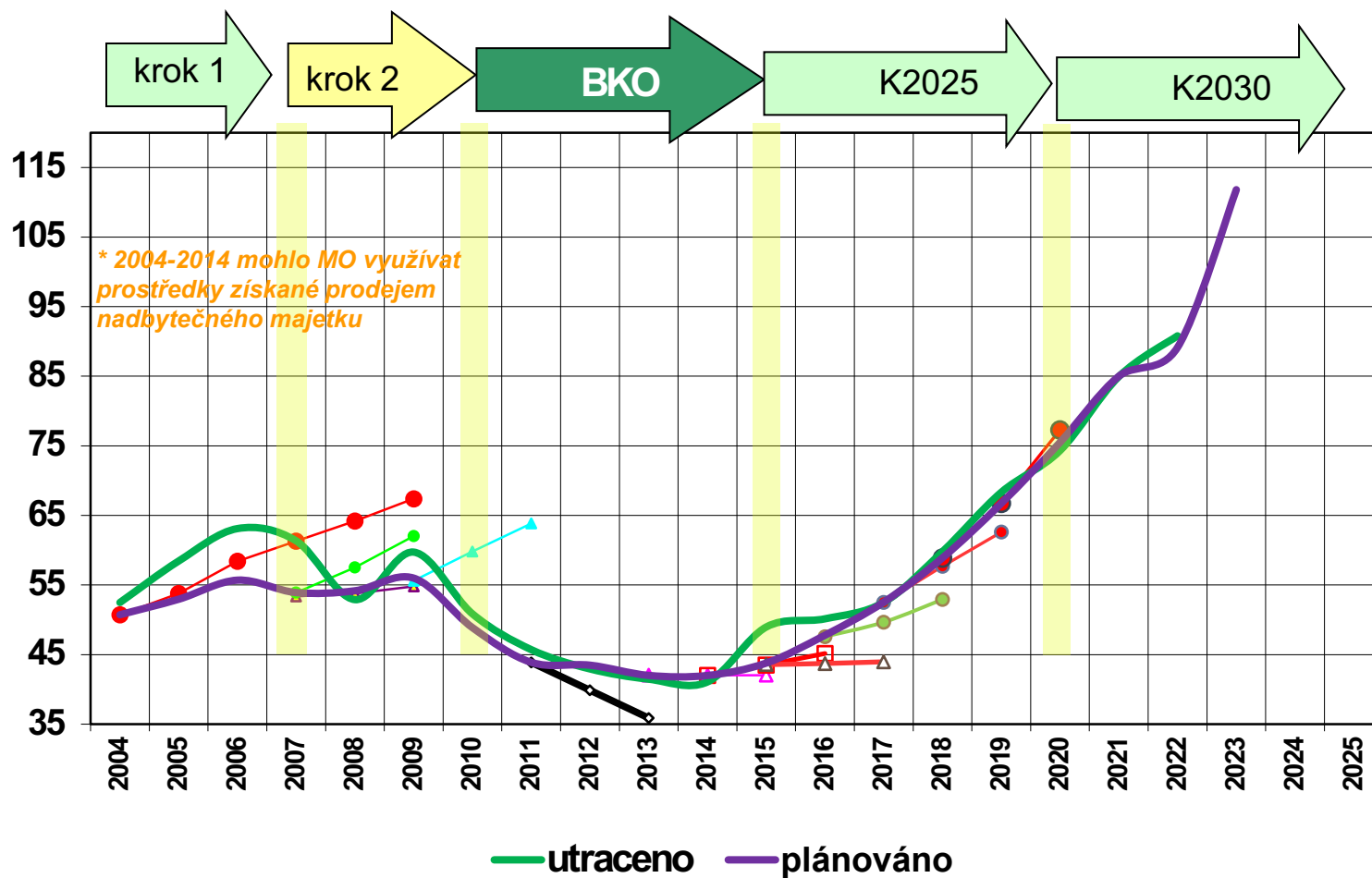
VÝMETÁNÍ ROZPOČTU MINISTERSTVA OBRANY ČR V POSLEDNÍM ČTVRTLETÍ ROZPOČTOVÉHO ROKU V LETECH 1996–2016



--- běžné výdaje ▲ běžné výdaje Q4

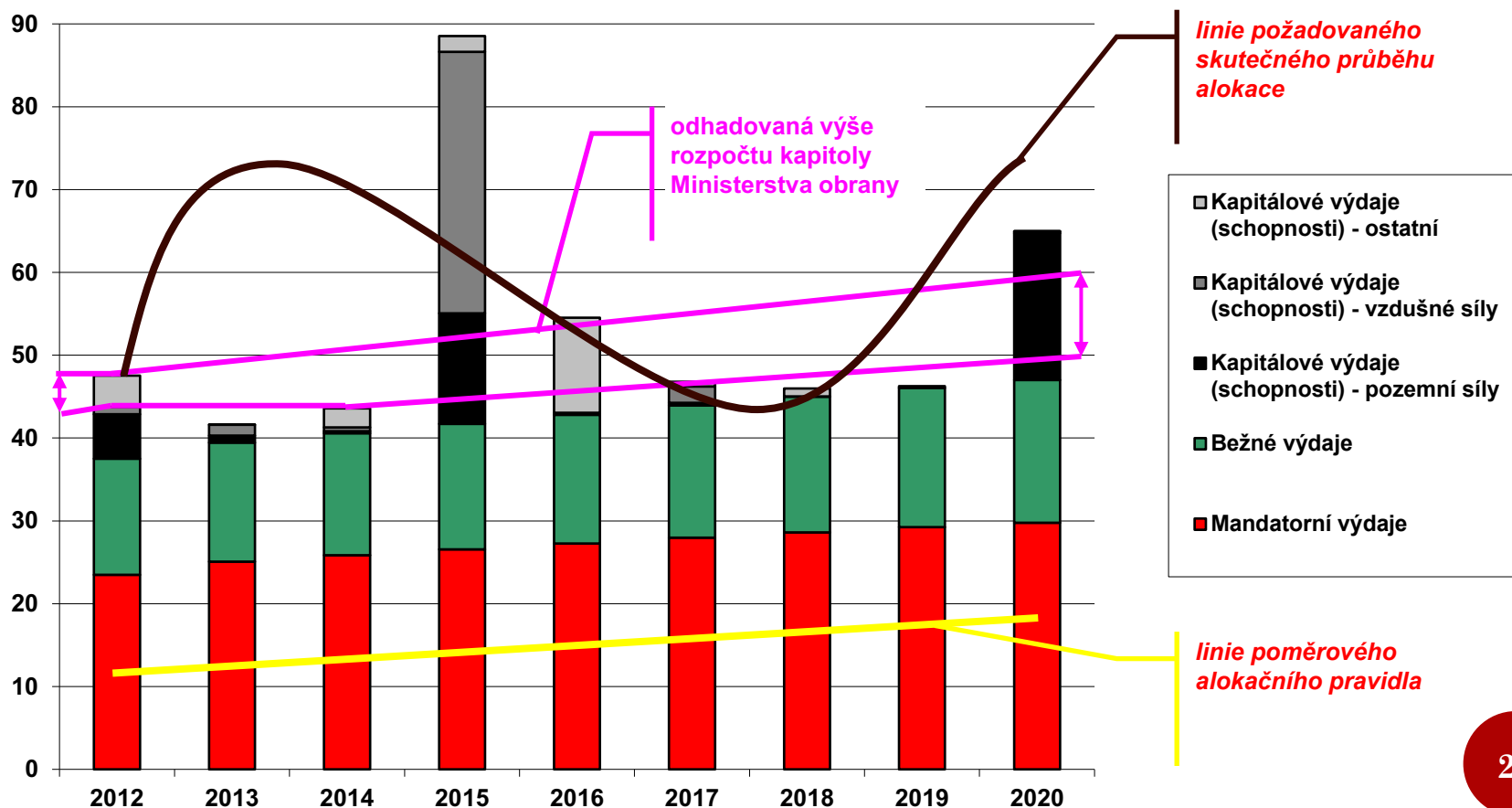
— kapitálové výdaje ● kapitálové výdaje Q4

VÝDAJOVÝ RÁMEC REFORMY OZBROJENÝCH SIL OD ROKU 2004 (MLD. KČ)

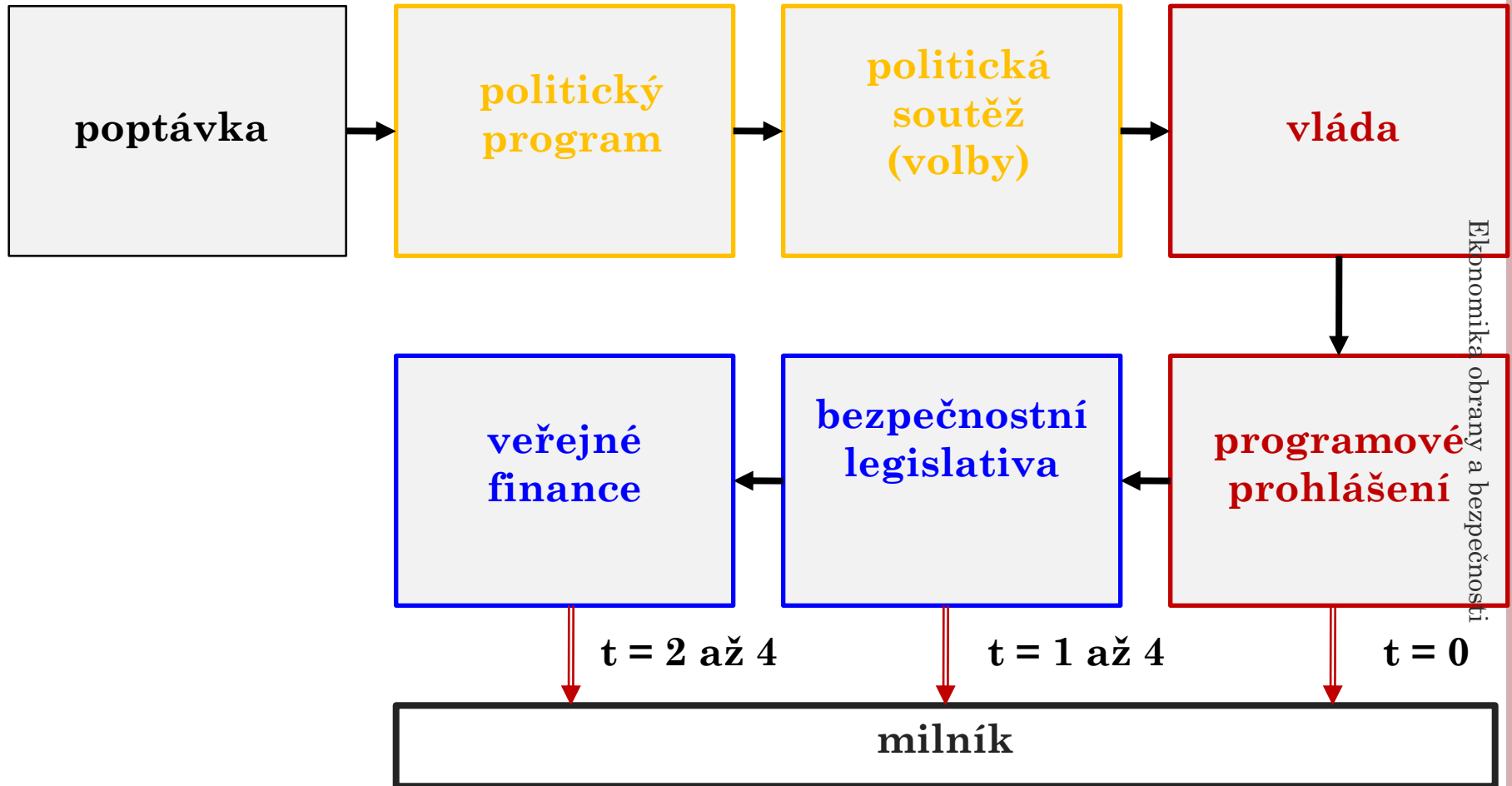


Data: Návrh státního závěrečného účtu státního rozpočtu ČR – kapitola 307, Ministerstvo obrany. 2005–2021. Praha: Ministerstvo obrany.

ODHADOVANÁ VÝŠE VÝDAJŮ ROZPOČTU KAPITOLY MO V LETECH 2012 AŽ 2020 (V MLD. KČ)



STRATEGICKÉ ROZHODOVÁNÍ



BEZPEČNOSTNÍ/VOJENSKÁ POLITIKA A ROZPOČTOVÉ PRIORITY

- Hrozba/riziko určuje strukturu a preference pro bezpečnostní instituce v bezpečnostním systému
- Preference se odrážejí ve struktuře výdajů na bezpečnost a obranu

VNĚJŠÍ A VNITŘNÍ BEZPEČNOST

- **Vnější bezpečnost** – vše, co je spojeno s vnějším napadením toho, co se má chránit a bránit podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*
- **Vnitřní bezpečnost** – vše ostatní, co není ochranou a obranou před vnějším napadením

BEZPEČNOSTNÍ A VOJENSKÉ/OBRANNÉ STRATEGIE PO ROCE 1997

usnesení vlády České republiky:		
datum	číslo	název
26. 3. 1997	177	k Národní obranné strategii České republiky
17. 2. 1999	123	k Bezpečnostní strategii České republiky
29. 3. 1999	257	k Vojenské strategii České republiky
21. 1. 2001	80	o Bezpečnostní strategii České republiky
29. 4. 2002	438	o Vojenské strategii České republiky
10. 12. 2003	1254	k novelizaci Bezpečnostní strategie České republiky
9. 6. 2004	578	o Vojenské strategii České republiky
23. 7. 2008	907	Vojenská strategie České republiky
8. 9. 2011	665	Bezpečnostní strategie České republiky
26. 9. 2012	699	Obranná strategie České republiky
4. 2. 2015	79	o Bezpečnostní strategii České republiky 2015
13. 3. 2017	194	o aktualizaci Obranné strategie České republiky

pramen: www.vlada.cz

ČESKÉ VLÁDY A JEJICH BEZPEČNOSTNÍ A VOJENSKÉ/OBRANNÉ STRATEGIE PO ROCE 1997

	středo-pravicové vlády (Klaus Tošovský)		levicová vláda (Zeman)			středo-levicové vlády (Špidla, Gross, Paroubek)				středo-pravicové vlády (Topolánek, Fischer)				2010
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Obrana (vnější bezpečnost)	26.3.		29.3.			29.4.		9.6.				23.7.		
Ostatní (vnitřní bezpečnost)			17.2.		22.1.		11.12							

	pravice vláda (Nečas)			středo-levicová vláda (Sobotka)				populistická vláda (Babiš)				pravice vláda (Fiala)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Obrana (vnější bezpečnost)			26.9.					13.3						
Ostatní (vnitřní bezpečnost)		8.9.				4.2.								

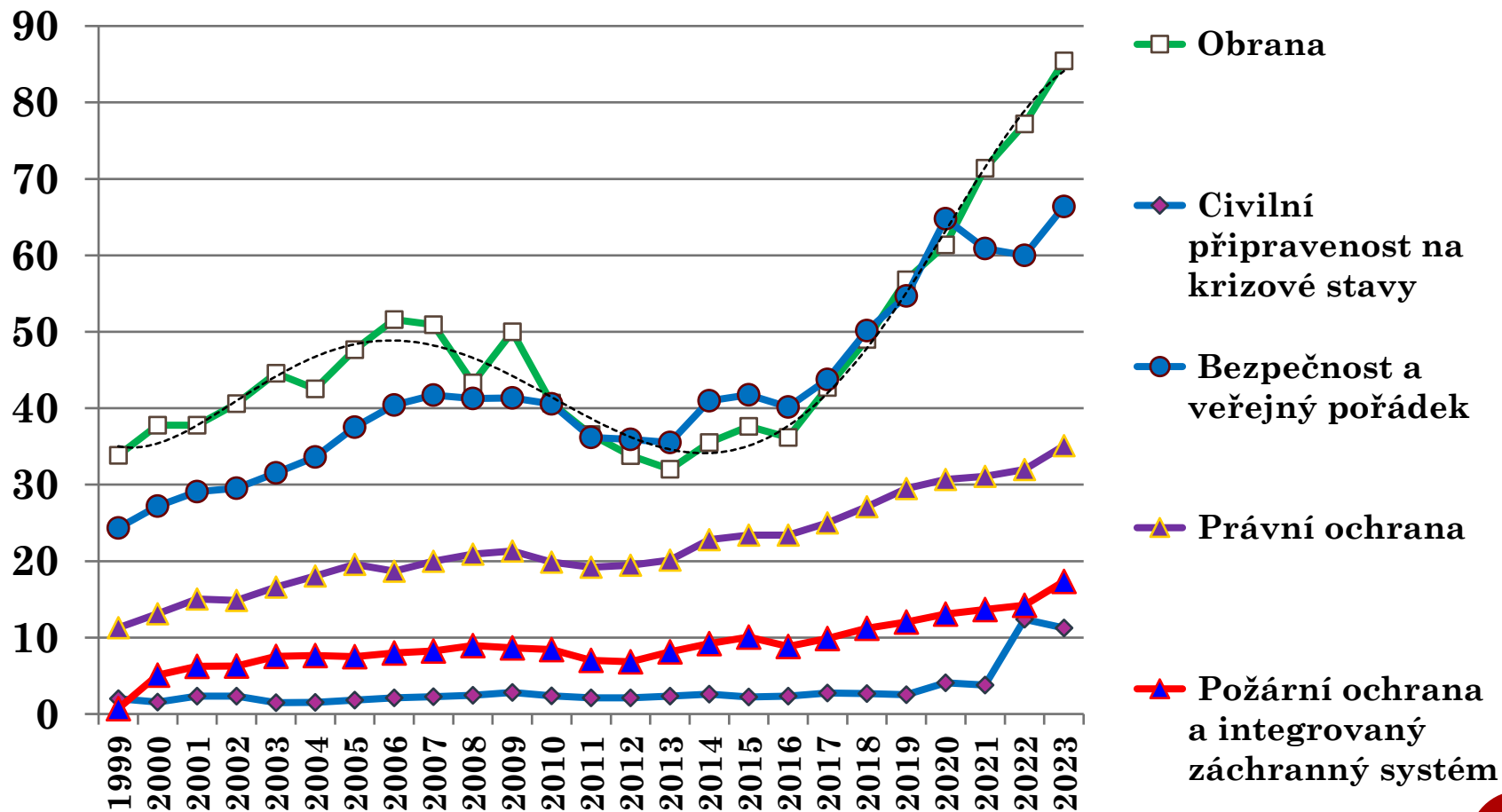
pramen: www.vlada.cz

VÝDAJE NA VNĚJŠÍ A VNITŘNÍ BEZPEČNOST

- **Bezpečnost státu a právní ochrana:**
 - **A: obrana**
 - **B: civilní připravenost na krizové stavy**
 - **C: bezpečnost a veřejný pořádek**
 - **D: právní ochrana**
 - **E: požární ochrana a integrovaný záchranný systém**

- **vnější bezpečnost = A**
- **vnitřní bezpečnost = B + C + E**

VOJENSKÉ VÝDAJE ČR BEZPEČNOST A PRÁVNÍ OCHRANU V LETECH 1999–2023 (V MLD. KČ)

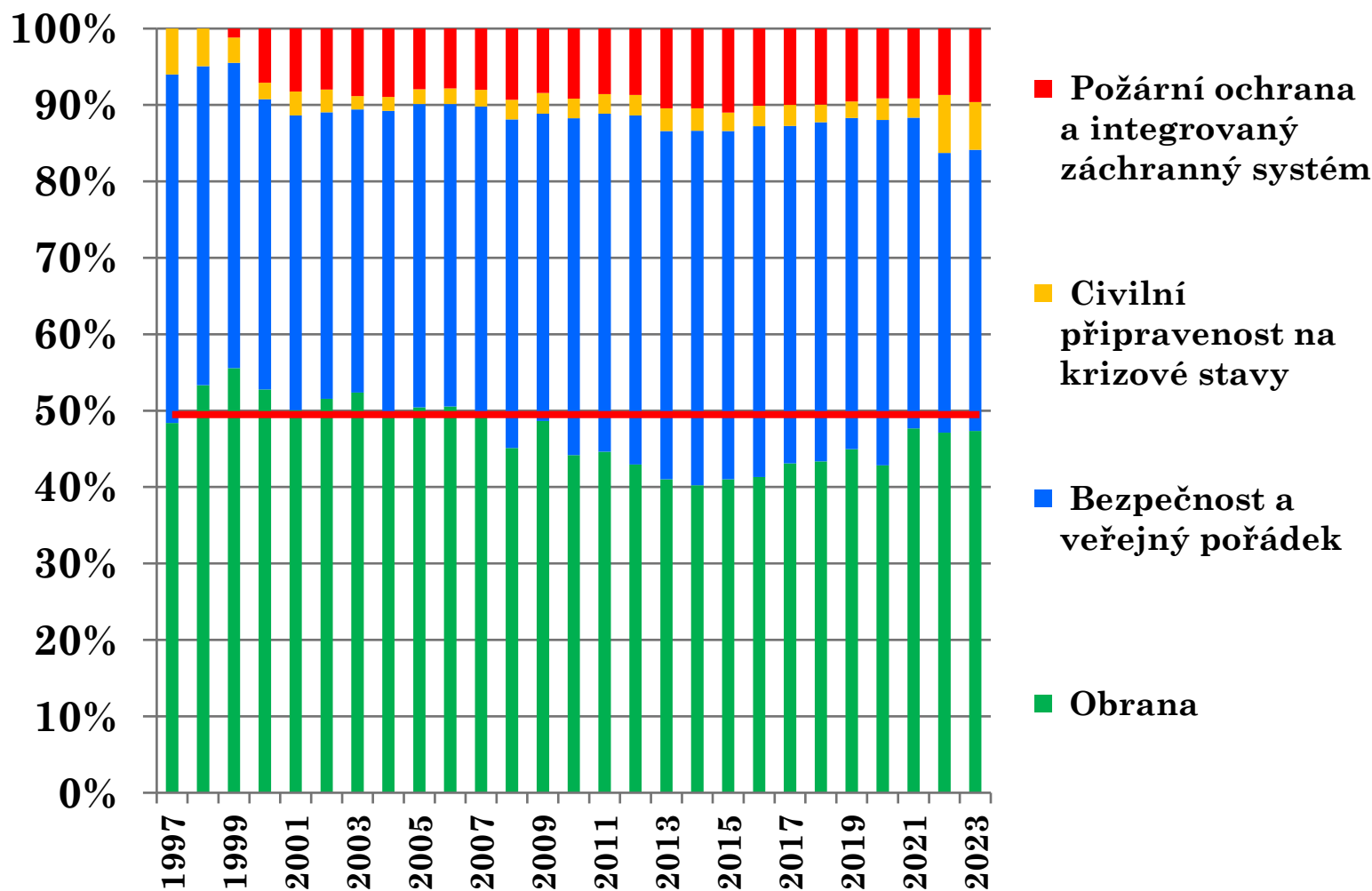


BEZPEČNOSTNÍ A VOJENSKÉ/OBRANNÉ STRATEGIE PO ROCE 1997 A VÝDAJE NA BEZPEČNOST (V %)

	středo-pravicové vlády (Klaus Tošovský)		levicová vláda (Zeman)			středo-levicové vlády (Špidla, Gross, Paroubek)				středo-pravicové vlády (Topolánek, Fischer)				2010
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Obrana (vnější bezpečnost)	26.3.		29.3.			29.4.		9.6.				23.7.		
Ostatní (vnitřní bezpečnost)			17.2.		22.1.		11.12							
vnější bezpečnost	41,0	45,3	46,9	44,6	40,5	43,4	43,8	41,1	41,8	42,7	41,4	37,0	40,3	36,3
vnitřní bezpečnost	43,7	39,6	37,5	39,9	40,4	40,7	39,9	41,4	41,1	41,8	42,4	45,1	42,6	45,9

pramen: www.vlada.cz, vlastní výpočet

PODÍL VÝDAJŮ NA VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ BEZPEČNOST V LETECH 1999–2023



FISKÁLNÍ A MĚNOVÁ EXPANZE

stát (národní hospodářství)

fiskální politika (vláda)	měnová politika (centrální vláda)
daňová politika (daňový systém)	
majetková strategie (držení/prodej/pronájem): <ul style="list-style-type: none">- nemovitý majetek (území, pozemky, stavby)- movitý majetek- finanční majetek (majetkové účasti a pohledávky)	vzácné kovy (zlato)
dluhová strategie (obsluha dluhu)	(monetizace dluhu)
	tisk peněz (státovky/nucený oběh)
	devizová politika (měnový kurs)



SHRNUTÍ

1. Univerzálním zdrojem k činnosti bezpečnostních institucí jsou peníze, za které lze získat personál a kapitál.
2. Ty se v ČR člení podle odvětví do šesti základních skupin odrážející funkce státu. Existují však také další kritéria pro jejich klasifikaci, např. kapitální a druhové třídění.
3. Pokud jde o peníze, všechny funkce státu si konkurují, jsou to však politici, kdo rozhodují v rámci veřejné volby rozhodují o alokaci veřejných financí v rámci rozpočtového cyklu.
4. Veřejné finance mají alokační, distribuční a stabilizační funkci. Mimořádná událost si však většinou vyžaduje získání dodatečných finančních prostředků cestou fiskální nebo monetární expanze.



OTÁZKY A ÚKOLY

- Co vyjadřují proporce výdajů mezi jednotlivými odvětvími?
- Jaká je role odborných orgánů Poslanecké sněmovny v kontrole složek hard power?
- Jaká je role strategických dokumentů ve financování funkcí českého státu?
- Jakými zdroji lze zajistit fiskální expanzi?